

Tjänsteutlåtande

Enhet för budget och kvalitet

Till Kommunstyrelsen

Datum 2018-05-14
Dnr KS 2017/0204

Svar på motion nr 14/2017 från Marie Wengse (SÖ), Mia Dernell (SÖ) och Sven Pierre (SÖ) - Angående förändrad skolpeng

Sammanfattning

Skolpartiet föreslår i motion nr 14/2017 att en utredning tillsätts med syfte att se över resursfördelningssystemet för skola och möjligheten att hitta en modell som fördelar resurser till skolorna baserat på elevernas socioekonomiska bakgrund.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsens föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 14/2017 anses besvarad med hänvisning till att kommunen redan tillämpar en socioekonomisk resursfördelning för förskola och skola samt följer upp resultat och kvalitet.

Bakgrund

Skolnämnden ansvarar för att fördela resurser på lika villkor till kommunala och fristående förskolor och skolor. För att bidra till likvärdiga villkor viktas en del av resurserna med hänsyn taget till socioekonomiska bakgrundsfaktorer. För att fördelade resurser ska utnyttjas effektivt kan utförarna i förekommande fall fördela resurserna mellan och inom enheterna.

Skolnämnden följer med resultatuppföljningssystemet – Med målen i sikte – regelbundet upp de resultat som eleverna uppnår. Uppföljningen kompletteras med enkäter till elever och föräldrar samt med offentlig statistik, tex betyg och provresultat.

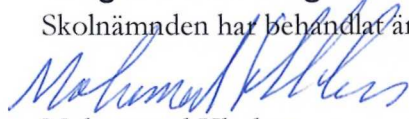
Ärendet är behandlat i Skolnämnden som anser att motionen är besvarad.

Förvaltningens slutsatser

Motionen bör anses besvarad med hänvisning till existerande resursfördelningssystem samt till den modell för uppföljning som tillämpas i kommunen.

Tidigare beredning och beslutsunderlag

Skolnämnden har behandlat ärendet 2018-05-08, § 4:5.

Mohammed Khoban
Budget- och kvalitetschef

Björn Moe
Kvalitetsstrateg

Expedieras

- Skolnämnden
- Kommunkansliet

SKN § 4:5

Dnr SKOL 2017/0291

Svar på motion nr 14/2017 – Av Marie Wengse (SÖ) – Angående förändrad skolpeng

Skolnämndens beslut

Skolnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 14/2017 anses besvarad med hänvisning till att kommunen redan tillämpar en socioekonomisk resursfördelning för förskola och skola samt följer upp resultat och kvalitet.

Sammanfattning

I motionen föreslås att resurserna till förskola och skola baseras på socioekonomiska bakgrundsfaktorer för att säkerställa likvärdigheten samt att resurser följs upp. Skolnämnden konstaterar att en differentierad resursfördelning redan tillämpas i kommunen och att resurser och kvalitet följs upp och analyseras i bl a uppföljningsmodellen ”Med målen i sikte”.

Beslutsunderlag

- Skolförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-03-28.

Förslag till beslut

Kenneth Netterström (M) yrkar bifall till Skolförvaltningens beslutsförslag innebärande att motion nr 14/2017 anses besvarad med hänvisning till att kommunen redan tillämpar en socioekonomisk resursfördelning för förskola och skola samt följer upp resultat och kvalitet. Marie Wengse (SÖ) yrkar på bifall till motionen. Michael Solander (MP) och Jörgen Palmberg (S) biträder Marie Wengses (SÖ) yrkande.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Skolnämnden beslutar enligt Kenneth Netterströms (M) yrkande eller Marie Wengse (SÖ) yrkande och finner att Skolnämnden beslutar enligt Kenneth Netterströms (M) yrkande.

Omröstning

Omröstning begärs och ska verkställas. Den som vill att motionen ska anses besvaras enligt Kenneth Netterströms (M) yrkande röstar ja, den som vill att motionen ska bifallas enligt Marie Wengses (SÖ) yrkande röstar nej. Omröstningen utfaller enligt bilagd omröstningslista med 7 ja-röster och 4 nej-röster.

Expedieras

- Kommunstyrelsen
- Produktionsstyrelsen
- Akten

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Omröstningslista

Skolnämnden, Österåkers Kommun

(Mandatperiod 2015-2018)

Sammanträdesdatum 2018-05-08, § 4:5

Parti	Ledamöter Namn	Tjänst- görande	Ersättare	J	N	A
L	Peter Bilow	X		X		
S	Jörgen Palmberg	X			X	
M	Annika Lööv	X		X		
M	Jeanette Widén	-	Anne-Li.H	X		
L	Jenny Nordström	X		X		
KD	Kerstin Sundberg	X		X		
S	Karin Heneryd	X			X	
RP	Peter Nummert	-	Maria U.	X		
MP	Michael Solander	X			X	
SÖ	Marie Wengse	X			X	
M	Kenneth Netterström	X		X		
	Ersättare					
M	Karima Forsberg	-				
C	Anne-Li Hilbert	X				
ÖP	Maria Ullenius	X				
S	Krister Wicander	X				
S	Vakant	-				
	Resultat			7	4	

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkande

Tjänsteutlåtande

Skolförvaltningen
Datum 2018-03-28
Dnr SKOLI5 2017/0291-0

Till Skolnämnden

Svar på motion nr 14/2017 angående förändrad skolpeng (S)

Sammanfattning

I motionen föreslås att resurserna till förskola och skola baseras på socioekonomiska bakgrundsfaktorer för att säkerställa likvärdigheten samt att resurser följs upp. Skolnämnden konstaterar att en differentierad resursfördelning redan tillämpas i kommunen och att resurser och kvalitet följs upp och analyseras i bl a uppföljningsmodellen ”Med målen i sikte”.

Beslutsförslag

Skolnämnden föreslår Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Motion nr 14/2017 anses besvarad med hänvisning till att kommunen redan tillämpar en socioekonomisk resursfördelning för förskola och skola samt följer upp resultat och kvalitet.

Bakgrund

Skolnämnden fördelar resurser på lika villkor till kommunala och fristående förskolor och skolor genom en peng per barn. För att bidra till likvärdiga villkor viktas en del av resurserna efter socioekonomiska bakgrundsfaktorer.

För skola utgår viktningen från föräldrarnas utbildningsbakgrund och elevens härkomst (nyanländ senaste fyra åren), vilket enligt Skolverket är faktorer som kan påverka elevernas måluppfyllelse. Det finns därmed stöd i forskningen för val av variabler. Att införa fler variabler för viktning av resurser har övervägts men bedöms inte ge ökad effekt. För förskola utgår viktningen från föräldrarnas härkomst och i gymnasieskolan ligger elevernas meritvärde till grund för viktning av en del av programpengen enligt samverkansavtalet inom Stockholms län.

En förutsättning för att resurserna utnyttjas effektivt är att det sker en vidarefördelning på enhetsnivå efter lokala behov och förutsättningar. På så sätt skapas ett samband mellan ansvar och resurser. ”I en målstyrd verksamhet måste det finnas stort utrymme för lokalt ansvarstagande och lokala beslut om hur verksamheten ska utformas och bedrivas. För att inte i onödan minska det lokala handlingsutrymmet bör därför inte resursfördelningen regleras i detalj”¹.

Skolnämnden följer genom ”Med målen i sikte” regelbundet upp resultat och kvalitet i verksamheterna. Uppföljningen omfattar offentlig statistik t ex betyg och behörighet samt enkäter till barn, föräldrar, personal och ledning. Syftet är att identifiera utvecklingsområden och få underlag för förbättringsåtgärder och förslag på fördelning av resurser.

---

¹ Prop 2008/09:171 Offentliga bidrag på lika villkor

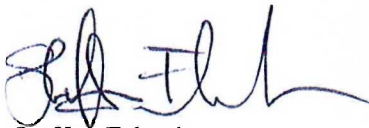
Tjänsteutlåtande

Förvaltningens slutsatser

Motionen anses besvarad genom den modell för resursfördelning och uppföljning som tillämpas i kommunen.

Bilaga

Motion nr 13/2017

Staffan Erlandsson
skoldirektör

Kerstin Johansen
sakkunnig

Motion angående förändrad skolpeng

2017-06-12

Bakgrund

Kommunerna ska fördela resurser till alla förskolor och skolor i kommunen. Fördelningen kan ske på många olika sätt och ta hänsyn till många olika faktorer, men den ska utgå från barnens olika förutsättningar och behov. Det har tydliggjorts i skollagstiftningen att en utjämnande resursfördelning ska ske i alla skolformer för att alla barn har rätt till en bra start på sitt lärande i förskolan.

Enligt Skolinspektionen "är det svårt att säkerställa likvärdigheten mellan skolorna då största delen av skolpengen fördelas lika för varje elev".¹ Skolinspektionen har bl. a. gjort en kartläggning (hösten 2015) som tittat på hur pengar fördelas mellan förskolor. Kartläggningen visar att det är få kommuner som tar hänsyn till socioekonomiska faktorer när de fördelar pengar till förskolan. Kartläggningen² visar också att av dessa kommuner är det få som har en klar bild av hur de vill att pengarna ska användas för att höja kvaliteten i verksamheten. Det är också få kommuner som följer upp hur pengarna har använts och som analyserar om de har gett önskad effekt bl. a. på grund av att man inte har mätbara mål i förskolan.

Samma problem som förskolan har kan föras över till grundskolan. Grundproblemet med dagens resursfördelningsmodell för skolan är att varje elev har med sig en individuell skolpeng. Finansieringen bör istället, anser Lärarförbundet, vara mer socioekonomiskt fördelad än vad den är idag, både inom och mellan kommuner.

- Det nuvarande systemet är en riktigt dålig och dyr affär för samhället. Resurser som skulle kunna användas för att vända kunskapsresultaten, anställa fler lärare och fler specialpedagoger hamnar inte där de gör nytta, säger Johanna Jaara Åstrand, Lärarförbundets ordförande.

Nuvarande resursfördelningssystem i Österåker kommun

Denna problematik är även tydlig i Österåker kommun. Dagens skolpeng i Österåker kommun innehåller en rad tilläggsresurser, varav en del är sökbara, en del är tillägg av schablonkaraktär och en del satsningar har varit av mer engångskaraktär. Idag fördelas skolpengen lika för varje elev, vilket inte säkerställer att alla barn och ungdomar har rätt till en likvärdig skola, där undervisningen anpassas till den enskilde elevens behov. Detta resursfördelningssystem uppfyller tyvärr inte skolans mål.

Lagen om lika villkor

Kommunernas resursfördelning till skolan är ett medel för att nå målet att alla elever ska få tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet. Det betyder att resursfördelningen ska vara anpassad till elevers olika behov och förutsättningar.

¹ skolinspektionen.se

² <https://www.skolinspektionen.se/sv/Om-oss/Press/Pressmeddelanden/manga-kommuner-tar-inte-hansyn-till-socioekonomiska-faktorer-nar-de-fordelar-pengar-till-forskolan/>

Ex. Stockholm stad har en resursfördelningsmodell som utgår från skolors olika socioekonomiska förutsättningar. Socioekonomiska bakgrundsfaktorer har stor betydelse i många av de skolor i Stockholm som domineras av elever med utländsk bakgrund vars föräldrar genomgående är lågutbildade³. I deras nuvarande modell har de individrelaterade faktorerna kompletterats med grupprelaterade faktorer som handlar om skolmiljö och boendemiljö. Följande variabler används i Stockholms stads resursfördelningsmodell: invandringsår, vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om eleven bor i en familj där man har ekonomiskt bistånd, om eleven bor med båda, en eller ingen av sina vårdnadshavare, boendemiljö och skolmiljö.

Sedan 1 juli 2014 (Skollagen 2 kap.⁴) måste såväl kommuner som rektorer göra socioekonomiska ställningstaganden i resursfördelningen av skolpengen, dvs alla kommuner måste numera ha system för att fördela resurserna i enlighet med principer som motsvarar de som Stockholm använder.

Skolpartiet föreslår

Skolpartiet föreslår därför att Österåker kommun tillsätter en utredning så snart som möjligt för att se över dagens skolpeng (resursfördelningssystem) och möjligheten att hitta en modell som istället fördelar resurser till skolorna baserat på elevernas socioekonomiska bakgrund. En modell som utgår från elevens behov och förutsättningar.

Österåker kommun bör tillsätta en arbetsgrupp/utredning som ska:

1. Se över befintlig modell och fördelning av ekonomiska resurser i förhållande till måluppfyllelse.
2. Ta fram en ny ändamålsenlig resursfördelningsmodell där syftet är att de ekonomiska resurserna utnyttjas så effektivt som möjligt. Effektivitet betyder i detta sammanhang att det ekonomiska fördelningssystemet på bästa möjliga sätt ska underlätta en god måluppfyllelse i alla kommunens skolor.
3. Se över kommunala och fristående skolors behov.
4. Skapa en modell för hur kommunen följer upp hur resurserna har fördelats och används inom varje skola samt analyserar hur fördelningen påverkar måluppfyllelsen så att resursfördelningen kontinuerligt kan anpassas till de behov som finns.

Källor:

<https://www.lararforbundet.se/artiklar/vinstbegransning-racker-inte-for-en-likvardig-skola>

<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/granskningsrapporter/kvalitetsgranskningar/2014/segregation/kvalgr-segregation-slutrapport.pdf>

³ "Vad påverkar resultaten i svensk grundskola?" (2009)

⁴ Kommuners resursfördelning

8 a § Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Lag (2014:458).

https://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D3061

<http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-115-0.pdf>

<http://www.taby.se/Global/Barn%20och%20grundskola/Elevstöd/tillaggsbelopp-for-sarskilt-stod-till-barn-och-elever-prop.-201516134.pdf>

<https://www.skolinspektionen.se/globalassets/publikationssok/granskningsrapporter/kvalitetsgranskningar/2016/resursfordelning/socioekonomisk-resursfordelning-till-forskolan.pdf>

Marie Wengse

Mia Dernell

Sven Pierre

Skolpartiet i Österåker